

Varnæs Sogns Kirkeblad

APRIL/MAJ 2024 - 38. ÅRGANG

Foto: Ann Nissen

Over prædikestolen ses "himlen" med inskription og med den forgyldte due frit hængende i midten. Duen symboliserer Helligånden. Himlen er fra 1606 og er forsynet med giverens våbenskjold, Matz Asmussen Voigt, Rævhøjgaard, Blåkrog.

INDHOLD

Fra sognepræsten	2
Det sker	3
Gudstjenesteliste	3
Pinse	4
Pilgrimsvandring	4
Nyt fra menighedsrådet	5
Opgangspanelet fra 1790 med inskription .	6
De kære under mulde	7
Valg til menighedsrådet	7
Foråret er godt på vej	8
Lysgudstjeneste	8

Første år som præst i Varnæs - tak til alle for en varm velkomst!

Nu runder jeg snart årsdagen for min indsættelse som præst i Varnæs, for det var jo palmesøndag sidste år, at jeg tiltrådte mit første embede. Det har været et lærerigt år for mig med mange glæder og udfordringer.

Heldigvis møder jeg altid stor støtte og hjælp af alle ansatte ved kirken og også fra menighedsrådets side, ligesom alle, jeg møder på min vej, er flinke og imødekommende. Og tak for det. Det er guld værd.

I forbindelse med julen mødte jeg også alle institutionerne, som var i kirke til julegudstjenester. Det var en stor oplevelse og meget givende for mig.

Her i begyndelsen af februar flyttede Jens og jeg ind i den nyistandsatte præstegård. Det er en lettelse for os nu at være kommet tæt på det hele her med bedre mulighed for at møde jer i hverdagene. Vi nyder hver dag udsigten til den flotte og velholdte kirke.

De to første år som nyuddannet præst er der mange kurser, som jeg skal deltage i. Derfor er det også svært at få tid til arrangementer udover det faste, som der skal være tid til. Dog vil jeg gerne dele min interesse for musik og natur med jer ved to ”nye” tiltag: sang-café og pilgrimsvandring. Se omtale på de næste sider.

To dele i mit embede

Foruden at være sognepræst her ved Varnæs kirke er jeg jo også ansat som hospitalspræst ved psykiatrisk afdeling ved Aabenraa Sygehus. Min ansættelse her udgør 25 procent af min stilling.

Også her har jeg mødt stor imødekommethed – både fra personalet og fra de indlagte.

Kan man få et møde med præsten?

Måske tænker nogen på, hvornår præsten mon har træffetid? Kan man få en samtale med præsten eller et besøg?

Ja, det kan man godt. I skal blot ringe eller skrive til mig – så laver vi en aftale.

I forbindelse med dåb, bryllup, begravelser eller bisættelser er der altid en samtale – enten i hjemmet, i kirken eller i præstegården. Men jeg kommer også gerne ud, hvis der er interesse for et besøg ved sygdom for eksempel. Tøv ikke med at ringe eller skrive til mig. Jeg ved jo ikke, hvad der foregår i hvert hjørne af sognet.

Så jeres hjælp har jeg fortsat brug for, for at kunne udfolde mit præstearbejde bedst muligt!

Kirsten Pedersen, sognepræst

KONTAKT

Sognepræst: Kirsten Pedersen · Tlf.: 21 48 99 80

Mail: kip@km.dk · Præsten træffes ikke mandag.

Graver: Else Stie Kuhlmann · Tlf.: 42 19 86 74

Organist: Anne-Mette Karstoft · Tlf.: 28 89 38 87
Mail: amp.karstoft@googlemail.com

Menighedsrådsformand: Anne Marie Laier
Tlf.: 29 42 77 24 · Mail: hapa@post11.tele.dk

Kirkeværge: Rolf Thiesen · Tlf.: 40 17 16 65
Mail: rolfthiesen@gmail.com

Kirkegårdskontoret: Tlf.: 20 58 31 62
Mail: varnaes-kirke@mail.dk

Det sker...

Lørdagsdåb den 13. april.

Den 13. april er der igen mulighed for 'lørdagsdåb' i Varnæs Kirke. Både børn, unge og voksne kan blive døbt denne dag, hvor vi holder en forkortet gudstjeneste med dåben i centrum. Tilmelding senest den 4. april til præsten.

Sangcafé den 26. april kl. 14.30 - ca. 16.00 i konfirmandstuen

Kom til en hyggelig eftermiddag, hvor vi skal synge kendte og nye sange og salmer fra højskolesangbogen. Der bliver også tid til kaffe og kage og en god snak. Efter kaffen er der en lille fortælling – og endnu et par sange. **Tilmelding** er ikke nødvendigt – men det er jo altid rart at vide, hvor mange der kommer, så skriv gerne en sende en sms til Kirsten tlf. 21 48 99 80.

Konfirmation

Lørdag den 4. maj er der konfirmation i Varnæs Kirke, kl. 10.00

Konfirmationen foretages selvfølgelig af vores præst, Kirsten Pedersen. Se omtale og liste over konfirmanderne på side 5 her i Kirkebladet.

Gudstjeneste med guldkonfirmation

Egentlig er det en ganske almindelig højmesse – men alligevel noget særligt, fordi vi denne dag kan fejre endnu et hold guldkonfirmander. Det er en fin tradition, som her holdes i hævd i Varnæs Kirke - Alle er velkomne!

Kr. Himmelfart

Der afholdes traditionen tro en udendørs gudstjeneste på sportspladsen denne dag. I tilfælde af regn afholdes gudstjenesten i teltet. Tidspunktet vil fremgå af byfestbladet, som udkommer i god tid inden dagen.

Gudstjenester

April

07. april kl. 09.30 - *Theresia Treschow-Kühl*

13. april kl. 10.00 - **Lørdagsdåb**
- *Kirsten Pedersen (se omtale)*

14. april kl. 11.00 - *Kirsten Pedersen*

21. april kl. 10.00 - *Kirsten Pedersen*

26. april kl. 14.30 (**Bededag**) - *Sangcafe (se omtale)*

28. april kl. 10.00 - *Kirsten Pedersen*

Maj

04. maj kl. 10.00 - **Konfirmation**
Kirsten Pedersen (se omtale)

05. maj kl. 10.00 - **Gudstjeneste med guldkonfirmation**
Kirsten Pedersen (se omtale)

09. maj kl. 12.30 **Kristi Himmelfartsdag**
Friluftsgudstjeneste - Kirsten Pedersen (se omtale)

12. maj kl. 10.00 - *Kirsten Pedersen*

19. maj kl. 10.00 - **Pinsedag**
Kirsten Pedersen (se omtale af pinsen på side 4)

20. maj kl. 09.30 - ca. 11.00 - **Anden pinsedag**
Pilgrimstur i lokalområdet. (Se omtale).

26. maj kl. 10.00 - *Kirsten Pedersen*

Gudstjenester på Bovrup plejecenter

11. april kl. 15.15 - *Kirsten Pedersen*

23. maj kl. 15.15 - *Kirsten Pedersen*

VARNÆS SOGNS KIRKEBLAD

UDGIVET AF MENIGHEDSRÅDET
REG.NR.: 8060 KONTO NR.: 1076856

REDAKTION: Sten Kruse, Ann Nissen,
Anne Marie Laier, Kirsten Pedersen

Tryk: Grafisk Arbejde - www.grafisk-arbejde.dk

Find Varnæs Kirke på:
www.varnaeskirke.dk eller Varnæs Kirke

OBS: alle angivelser af datoer og arrangementer med forbehold

Pinse: Kirkens fødselsdag og Helligåndens fest

Pinsen er den 3. store kristne højtide efter jul og påske. Her fejrer vi, at Guds ånd, Helligånden, kom til verden og skabte tro, håb og fællesskab blandt mennesker på jorden. Pinsen falder altid 50 dage efter påske, hvor Kristus opstod fra de døde, og 10 dage efter Kristi Himmelfartsdag.

I Bibelen berettes det i Apostlenes Gerninger, hvordan apostlene var forsamlet for at fejre den jødiske højtide kaldet Shavuot, da der pludselig kom en ”en lyd som af et kraftigt vindstød” og tunger som af ild kom til syne og satte sig på hver af dem – og de kunne alle forstå hinanden, selvom de talte hver sit sprog. Dette kaldes også for ”pinseunderet”. Disciplene blev nu, udstyret med Guds ånd, sendt ud i verden for at dele deres tro med alle. Det blev begyndelsen på de første kristne fællesskaber, menigheder. Derfor kaldes pinsen også for kirkens fødselsdag.

Der er stadig ”brug for pinsen” – for verden har brug for, at vi alle kommer til at forstå hinanden bedre og lytter til hinanden. Der er brug for håb og fællesskab mellem mennesker. I den kristne kunst har duen været det billedlige udtryk for Helligånden. I Varnæs Kirke er der også en due ovenover prædikestolen.

Dobbelt dåb i Varnæs Kirke

Søndag den 10. marts var der dobbeltdåb i Varnæs Kirke. Vi siger tillykke til de to nydøbte drenge, Valdemar og Waldemar, og deres familier.

Pilgrimsvandring 2. Pinsedag 20. april kl. 9.30 - ca. 11.00

En pilgrimsvandring kan kombinere mange gode ting: Stilhed, fordybelse, fællesskab om en sag, tro, nærvær, opmærksomhed, bevægelse, naturoplevelser og meget mere. Som kirke skal vi også være ”de levende sten”, og ikke kun udfolde os bag tykke mure. Vi kan tage Guds ord med på vandring.

I Bibelen kan vi læse om mange fortællinger, som foregår ude i naturen: Ved søen, ved bjerget, i øde egne og på det grønne græs. Man kan godt sige, at Jesus selv også var på en evig pilgrimsrejse. Her ved pinsetid er det oplagt med en pilgrims-tur: Det åndelige er i centrum. Efter Jesu død og opstandelse brød mennesker op for at bringe det gode budskab om Guds rige ud til mennesker. Ud til verden. Sådant holdt de budskabet ved lige, og fik det bragt videre ud.

Det kan være forløsende at gå en tur – på en vandring begiver man sig ind i en proces. Man er både på en ydre vandring og en indre vandring. Det problem eller blot den tanke du tager med på en vandring ”bearbejdes” og måske ændres ens syn på en sag under gåturen. Fordi den ydre vandring påvirker den ”indre vandring”. På vores lille pilgrimsvandring vil der både blive tid til stilhed og samtale. Vi kommer til at gå i et roligt tempo – ca. ”4 km i timen”. Indimellem er der nogle stop med tid til lidt refleksion, fortælling eller en lille salme.

Konfirmation

Lørdag den 4. maj kl. 10.00 konfirmeres disse unge mennesker i Varnæs Kirke af vores præst Kirsten Pedersen. Fra kl. 09.00 – kl. 11.00 kan der afleveres gaver og kort i konfirmandernes poser i konfirmandstuen. Kirkepersonalet og menighedsrådet ønsker konfirmanderne hjerteligt tillykke. I dagens anledning opfordres alle til at hejse flaget for at markere dagen for vores konfirmander.

Emmeli Groth Solholm – Zilke Winum Winzini Andersen – Zian Warrer Winzini Andersen – Valdemar Lau Rasmussen – Sebastian Zbylut Lausen – Silje Bahr Kristensen – Thomas Jul Mønsted – Filip Lundahl Olesen – Thea Jørgensen – Isabella Kramer Amundsen

Nyt fra menighedsrådet

Årsregnskab

I skrivende stund er vi ved at lægge sidste hånd på årsregnskabet for 2023. Nedenstående er uddrag af menighedsrådets forklaringer til regnskabet, der indgår som en del af regnskabet.

Regnskabet for 2023 viser et underskud på, 178.990,32 hvilket er 140.990 mere end budgetteret.

”Året har været præget af den omfattende renovering af præstegården, som dog ikke har haft negativ indvirkning på resultatet, idet udgifterne hertil ikke er afholdt af driftsmidlerne.

Renoveringen betød til gengæld at en budgetteret udgift på kr. 60.000 til vedligehold af præstegården ikke skulle afholdes, ligesom en budgetteret udgift på kr. 50.000 til reparation af den sidste del af vest diget ikke blev brugt, da projektet er udskudt indtil videre.

Til gengæld har vi afholdt en stor udgift til en meget nødvendig - men ikke budgetteret - tjæring og reparation af vores klokketårn. Denne beløb sig til kr. 140.603.

Der er indkøbt affugter til kirken. Vi havde i budgettet hævet udgiften til varme i kirken. Vi har fået kr. 35.000 retur for året 2022, så derfor er udgiften på kr. 26.946 ikke helt retvisende for året 2023.

Alterkalken er blevet renoveret for kr. 26.250, som tages af vores frie midler.

Vi har heldigvis fået fast præst igen, som flyttede ind i præstegården 5.2.2024. Det har betydet ekstra udgifter til bl.a. computer og mobil. Der er søgt 5% midler hertil, men ansøgning blev afvist.

Vi har afholdt indsættelse for præsten, som beløb sig til kr. 10.000.

Konfirmanderne har været i Jelling. De har ligeledes besøgt Parasollen i Haderslev.

Sommerfest blev afholdt som sædvanlig, og sogneudflugten med 30 deltagere gik til Flugtmuseet.

Der er købt en Stama Weedkiller til ”grøn” ukrudtsbekæmpelse.

Eftersom præstegården ikke har været beboet, er der ikke indkommet bolig og varmebidrag fra præsten, men det starter igen til februar 2024.

Valg til menighedsrådet 2024.

Der afholdes valg til menighedsrådene landet over, den 17. september, 2024.

Som mennesker søger vi fællesskaber, som giver os livsglæde og indhold i livet.

Mange tænker nok, at det jo er en selvfølge, at man deltager i fællesskaber inden for idræt og andet foreningsliv, og det er det jo også, for ellers er der en risiko for at de ting, vi har glæde af i hverdagen, med tiden forsvinder.

Sådan er det også med kirkelivet, og alt det rundt omkring kirken. Vi var meget glade for, at det lykkedes at finde en ny præst til vores sogn, for uden en fast præst er det svært at holde liv i kirken. Men der skal mere til, for uden et velfungerende og ihærdigt menighedsråd er det svært for præsten at udfylde embedet. Det er vigtigt, at vi får et godt menighedsråd sammensat. Og her har vi brug for, at der er nogen, som kunne tænke sig at være en del af menighedsrådet

Men hvad indebærer det at være med i menighedsrådet?

Det og meget mere kan du høre mere om på et orienteringsmøde, som afholdes den 14. maj i konfirmandstuen. (Nærmere vedr. tidspunkt m.m. offentliggøres senere)

Er det et krav at man går i kirke et bestemt antal gange?

Skal man bede morgen- og aftenbøn?

Skal man kunne synge?

Skal man kunne salmerne udenad?

Svaret på alle spørgsmålene er NEJ. Der er faktisk kun et ufravigeligt krav for at kunne indtræde i et menighedsråd – nemlig at man er medlem af folkekirken – og så skal man være indstillet på at yde en indsats og lægge nogle timer i arbejdet ud over de månedlige møder af ca. 2 timers varighed.

Opgangspanelet fra 1790 med inskription

Måske har nogle af jer bemærket og spekuleret på, hvad der mon står her på opgangspanelet til vores smukt udskårne prædikestol med ”himmel” dateret 1606. Opgangspanelet er af nyere dato end prædikestolen og er dateret til 1790. Det er Aabenraa maleren Jes Jessen, som har udført bemalingen af indskriften, som melder dette:

”Aaret 1790 blev dene Kirkes Reparation fuldendet, da Herr Camerherr von Schmettau og Herr Consistorial-Rath Bargum vare Kirke Visitatorer. Præsten var Herr I. C. Klincker og Kirkeværgerne P. Jessen for W. I Jessen for B. Kirken blev anmalet af Ies Jessen, Maleren fra Apenrade”. (W. er en forkortelse for Varnæs og B. en forkortelse for Bovrup). Inskriptionen og stafferingen er udført med forgyldt kursivskrift på en lys, blå baggrund med den mørkeblå og røde farve som en fin indramning.

Billedet her stammer fra bogen ”Værdikamp og Folkeuro” udgivet i 2016 af Historisk Samfund for Sønderjylland og forfatteren, historiker Lars Henningsen. Her kan man læse om den kirkestrid, der i slutningen af 1700tallet prægede værdikampen i Slesvig og Holsten. Med oplysningstiden kom der nye reformer, der greb ind i den måde, hvorpå man gennemførte gudstjenesterne. I mange sogne kom det til voldsom modstand mod disse nye reformer. Varnæs kirke hørte under Aabenraa Provsti. Amtmanden i Aabenraa på Brundlund Slot var Leopold Samuel von Schmettau, og hans navn er her påmalet opgangen til prædikestolen sammen med navnet på provsten fra Aabenraa, Ludolph Conrad Bargum. Øvrighedspersoner med tilknytning til kirkerne så gerne, at deres navn og titel blev bevaret for eftertiden.

Der havde ellers været mange stridigheder mellem landboerne i Varnæs og amtmanden, som i mere end 20 år forsøgte at få indført en ny salmebog i Varnæs i stedet for den lokale Varnæs-salmebog, som stammede fra Varnæspræsten Pastor Ægidius. Men det vakte modstand, og han frygtede ikke at kunne nå sit mål: ”Deres egensindighed kender jeg alt for godt, og jeg har i mange år ved næsten enhver lejlighed erfaret modstandsånden i dette sogn”.

Måske er det også udtryk for en dyb skepsis til forandringer inden for kirken, som for mange var et fast holdepunkt i tilværelsen.

Januar 2024/Ann Nissen

Kilde: ”Værdikamp og folkeuro”

Lars N. Henningsen 2016.

De kære under mulde...

På en anden sten, kan man på samme kirkegård læse: "Hvil i fred fra dine børn"! Teksten kan – med lidt humoristisk tilgang – "misforstås"...!

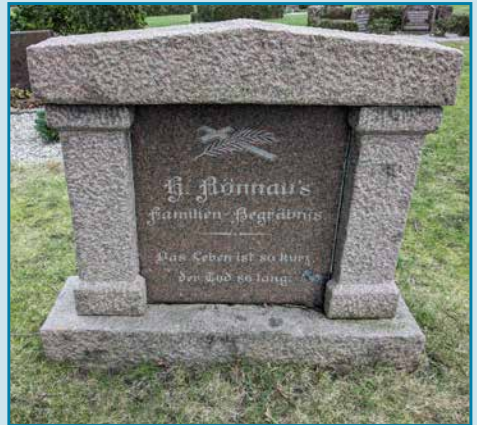
På kirkegården ved Bovlund Frimenighedskirke står der på en stor sten på en tidligere præsts grav: "Han talte sandt om småt og stort – og jævnt om alt det høje". Flot eftermæle, vil jeg mene! Et stykke derfra hedder det på en anden sten: "Han gjorde det så godt, han kunne". Ja, mere kan man vel egentlig ikke forlange af et menneske?

Ovenstående har jeg også forsøgt at "gøre så godt, jeg kunne"...!

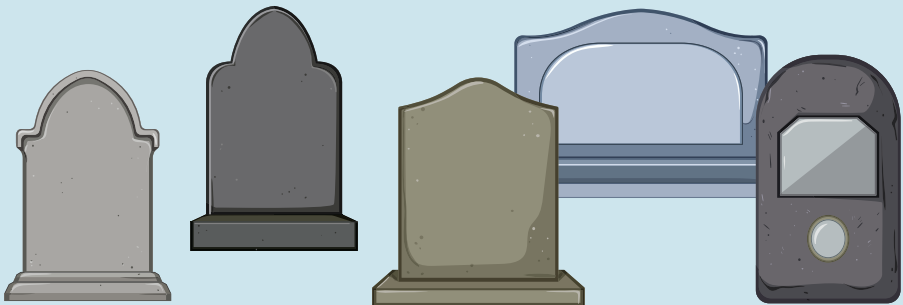
For nylig gik jeg en tur på vores kirkegård, og det slog mig, så mange jeg har kendt, men som nu er "De kære under mulde", som Grundtvig så fint formulerer det i sin salme "Han som har hjulpet hidindtil" (DDS. nr. 33).

Holger Warncke

Hvad de afdøde har været for deres nærmeste udtrykkes på mange gravstene med få ord. Det kan være: "Tak", "Tak for alt", "Tak for gode minder", "Minderne lever" og de lidt mere personlige: "Du var tro over lidet" samt "Altid nærværende"!

På Aabenraa Kirkegård findes en gravsten med inskriptionen: "Das Leben ist so kurz, den Tot so lang". Det giver stof til eftertanke...!

Foråret er godt på vej

Det har været en temmelig fugtig vinter her i Varnæs. Præstegårdshaven fik lige en ekstra lille sø i frugthaven, og vandstanden på grundvandet har været temmelig høj. Nu håber vi på lidt mere tørt vejr, så det ikke er så fugtigt rundt omkring.

Inden påske bliver vi færdige med at plante stedmoderplanter. Hvor er det dejligt med alle farverne igen. Træer og buske bliver grønne, vi nyder synet af foråret, der pibler frem overalt. Vi satser på, at rådyrene ikke lige opdager, vi har plantet stedmoderplanter inden påske. De er vilde med blomsterhovederne, men lader heldigvis knopperne være, så i løbet af en uges tid er der igen blomster, der er sprunget ud. Fuglene har vi længe hørt fløjte foråret velkommen, de er i fuld gang med at bygge reder.

Haren ser vi jævnlige på kirkegården. Den nipper lidt til buketterne ind i mellem, er

heldigvis lidt kræsen, så den lader det meste stå. Dejligt med masser af dyreliv på kirkegården.

Har I ønsker til ekstra redskaber, spade, saks eller andet ved affaldsstationerne, så kontakt os endelig. Vi fortsætter lidt endnu med kun 2 affaldsbeholdere hvert sted, Papir/plast og grønt affald. Har I noget glas/metal affald fra gravstedet, er I velkomne til at stille det ved graverhuset. Vi sorterer alt affald i de rette containere, 7 stk., som står i vores maskinhus. Vi arbejder hen imod at blive Grøn kirkegård, så vi også er med til at passe på vores jord.

*Kirkegårdens personale
ønsker alle et dejligt forår.*

Lysgudstjeneste

I februar fejrer vi kyndelmisse, som fra gammel tid har været en fejring af lyset og glæden ved at lyset vender tilbage efter en mørk vinter. I Varnæs kirke var det i høj grad børnenes lysfest ved lysgudstjenesten søndag den 4. februar kl. 16.00.

En lille gruppe børn fra Bovrup Børnehave, ”Sommerfuglene”, stod spændte klar med tændte lys bagerst i kirkerummet sammen med Dorthe og Helle, da kirkeklokkerne ringede beslag. Denne lille procession med levende lys fik kirkerummet til at stråle, og der var tændte lys ved stolestader og i koret. Korpigerne stod klar ved klaveret og kunne indlede med en stemningsfuld korsang.

Kirsten fik alle til synge en ekkosang om lyset og glæden ved at mærke lyset. En lille historie om lysets magt blev fortalt, og den kunne vi alle

glæde os over. Lyset sejrede over både maden og guldet. Det var godt. Salmerne, vi sang, gjorde oplevelsen af fællesskab og festligt samvær intens. I nadversammen sang vi: ”Vi får dit mod, vi tør gå ud og være lys i verden”. Det var en meget fin oplevelse at gå i en lang række op gennem kirken - store og små - hvor vi fik alterbrødet, den hvide oblat, i hånden og kunne dyppe den i saft. Som afslutning sang vi ”Du som har tændt millioner af stjerner”, som er en salme, der rummer et stærkt kærlighedsbudskab om lyset og troen, der skinner som millioner af stjerner og kan give os trykthed og ro.

Ref/ Ann Nissen

